

РЕШЕНИЕ

№ 1678

гр. София, 17.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 40 състав,
в публично заседание на 18.02.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Дияна Николова

при участието на секретаря Евелина Пеева, като разгледа дело номер **11687** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл.405 от Кодекса на труда /КТ/.
Образувано е по жалба на [фирма], представлявано от управителя В. В. Н. срещу принудителни административни мерки, наложени с Протокол за извършена проверка /ПИП/ изх.№ ПР2030388/23.10.2020г. на инспектори в Дирекция „Инспекция по труда“ – Софийска област.
Жалбоподателят оспорва дадените задължителни предписания като незаконосъобразни поради съществено нарушение на административнопроизводствените правила, неправилно приложение на материалния закон и несъответствие с целта му. По т.1 в изложената фактическа обстановка проверяващият орган не изследвал създадената организация на работа от работодателя в процеса на извършване на огледа на оборудването. Не били посочени конкретните организационни мерки, които работодателят следва да спазва, нито нарушенията, които са допуснати в организацията на работа и които следва да бъдат отстранени. Предписанието по т.1 било лишено и от конкретика кои работници не са спазили техническите мерки за безопасност, нито бил извършен анализ дали неспазването се дължи на незаконосъобразни действия или бездействия на длъжностно лице при работодателя. В нито един момент работодателят не бил валидирал и приел за правомерно, нито допускарал извършването на подобни действия с електрокарите, експлоатирани от служителите. Дружеството било предприело действия за осигуряване на безопасни и здравословни условия на труд, създадена била

организация за извършване на оглед, били определени правоспособни водачи на електрокарите. Съгласно приетата от дружеството Инструкция за безопасна работа с високоповдигач и Инструкция за безопасна работа с електрокари от работодателя изрично е забранено превозването на пътници. С нарочна Заповед № 582/15.10.2020г. било определено отговорно лице за свалянето и качването на оборудването, което не било взето предвид при извършване на проверката.

По отношение на т.2 от предписанията се сочи, че към датата на проверката дружеството е издало Заповед за извънреден инструктаж № 572/19.10.2020г. като програма за провеждане на извънредния инструктаж е разработена заедно със заповедта и представена при ответника. В този смисъл били неверни твърденията на контролния орган, че не е определена програма за провеждане на извънреден инструктаж и даденото предписание се явявало безпредметно.

Аналогични са възраженията към т.3 от предписанията като се твърди, че инструкцията към момента на проверката е имало, но тя не е поискана от проверяващите и съответно не е представена.

По тези съображения се моли за отмяна на наложената ПАМ и присъждане на направените по производството разноски. В съдебно заседание изложеното в жалбата и направеното с нея искане се поддържат чрез юрк.К..

Ответникът – Дирекция „Инспекция по труда“ – Софийска област, чрез юрк.И. в съдебно заседание, моли за отхвърлянето на жалбата. Оспорените предписания намира за законосъобразни. За изясняването на фактическата обстановка сочи, че основно допринася работодателя, тъй като у него се намират необходимите документи. Възраженията по т.2 и т.3 намира за неоснователни, тъй като сочените в жалбата документи били представени едва на 30.10.2020г. По отношение на предписанието по т.1 намира, че по никакъв начин не е доказано как е организиран контролът по спазване на изискванията на законодателството, регламентиращо безопасни и здравословни условия на труд така, че той да бъде ефективен. Претендира присъждането на юрисконсултско възнаграждение.

Прокурор от Софийска градска прокуратура, редовно призована, не взема участие в производството по делото и не изразява становище по законосъобразността на оспорения акт.

Административен съд София-град, след като обсъди релевираните с жалбата основания, доводите на страните в съдебно заседание и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Жалбата е допустима – подадена е срещу подлежащ на оспорване пред съд индивидуален административен акт, от лице, което е негов адресат и при наличие на правен интерес от оспорването, с оглед неблагоприятното засягане на правната сфера на оспорващия.

Съгласно разпоредбата на чл.404, ал.1 КТ за предотвратяване и преустановяване на нарушенията на трудовото законодателство, на законодателството, свързано с държавната служба, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях контролните органи на инспекцията по труда, по своя инициатива или по предложение на синдикалните организации могат да прилагат принудителни административни мерки. В конкретния случай процесните предписания са дадени именно на основание чл.404, ал.1 КТ с протокол за извършена проверка, връчен на упълномощен представител на оспорващия на 23.10.2020г.

Според чл.405 КТ принудителните административни мерки по чл.404, ал.1 могат да се

обжалват по реда на АПК. Доколкото последният съдържа изборност на оспорването /чл.148/, жалбоподателят е предпочел да оспори наложените му принудителни административни мерки първо пред горестоящия административен орган – изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“. С Решение изх.№ 20-077-359/13.11.2020г. /л.44 и сл./ жалбата е отхвърлена като неоснователна. Следвайки правилото на чл.98, ал.2, изр.2-ро АПК, жалбоподателят е оспорил първоначалния акт като жалбата му до съда е заведена при ответника на 26.11.2020г.

С оглед това съдът приема, че правото на оспорване е реализирано в преклузивния 14-дневен срок, регламентиран в разпоредбата на чл.149, ал.1 вр. ал.3 АПК, вр. чл.405 КТ.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Като извърши дължимата на основание чл.168, ал.1 АПК, проверка за законосъобразност на оспорения акт освен на основанията, сочени от оспорващия и на всички основания по чл.146 АПК, съдът приема следното:

Процесното предписание, обективизирано в Протокол за извършена проверка изх.№ ПР2030388/23.10.2020г. на инспектори в Дирекция „Инспекция по труда“ – Софийска област, представлява принудителна административна мярка /ПАМ/ по см. на чл.404, ал.1, т.1 КТ, наложена от компетентен административен орган в рамките на предоставените му правомощия. С разпоредбата на чл.399 КТ контролът за спазване на трудовото законодателство е предоставен на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“. Дирекциите „Инспекция по труда“ като подразделения в системата на ИА ГИТ, са органи на изпълнителната власт и дейността на тяхната администрация се осъществява от лица, работещи по трудово или служебно правоотношение. Съгласно чл.20, ал.1 от Устройствения правилник на ИА ГИТ, инспекторът е контролен орган и има правомощия, установени в КТ, вкл. тези по чл.404, ал.1, т.1, а именно да дава задължителни предписания на работодателя за отстраняване на нарушенията по прилагане на мерките за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд.

По делото са приети като доказателства Заповед № 3-0024/08.01.2019г. и Заповед № 3-0025/08.01.2019г. на изпълнителния директор на ИА ГИТ за определяне на териториален обхват на компетентност на служителите от ДИТ – Софийска област, като видно от първата заповед изрично е посочено, че в териториалния обхват на ДИТ – Софийска област се включва [община], на чиято територия е настъпила трудовата злополука, по повод която е извършена проверката.

Предвид това съдът приема, че процесните принудителни административни мерки са приложени от компетентен административен орган в пределите на предоставената му власт.

Спазено е изискването за форма на административния акт, регламентирано в разпоредбата на чл.59 АПК – предписанията са издадени в писмена форма, а протоколът, в който са обективизирани съдържа задължителните реквизити по ал.2 на посочената разпоредба - наименование на акта; наименование на органа, който го издава; адресат на акта; фактически и правни основания за издаване на акта; разпоредителна част, с която се определят правата или задълженията, начинът и срокът за изпълнението им.

Обратно на твърденията на оспорващия, не се установяват допуснати при издаването на акта, нарушения на административнопроизводствените правила, които да бъдат

квалифицирани като съществени и да мотивират отмяната му само на това основание. Съдът намира и че правилно е приложен материалният закон, съответно задължителните предписания са в съответствие с целта му, а именно да преустанови констатираното нарушение на трудовото законодателство във връзка с осигуряването на безопасни и здравословни условия на труд.

Предмет на оспорване са задължителните предписания, дадени с ПИП изх.№ ПР2030388/23.10.2020г. на инспектори в Дирекция „Инспекция по труда“ – Софийска област, а именно:

1. Работодателят да не нарушава разпоредбата на чл.206б, ал.1 и ал.2 от Наредба № 7 за минималните изисквания за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при ползване на работното оборудване, обн.ДВ, бр.88/1999г. и във вр. с т.12 от Приложение № 1 към чл.7, ал.1 от Наредба № 10 за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с електрокари и мотокари, обн. ДВ, бр.112/2004г., като издига хора на височина с електрокар, намиращи се в приспособление, което не е предвидено за тази цел от производител. Срок за изпълнение – 23.10.2020г.

2. Работодателят да определи програма за провеждане на извънреден инструктаж след станалата трудова злополука на 16.10.2020г. с лицето К. Л. П. в горечитирания обект /„Централен склад“, намиращ се в м.“И.“, землището на [населено място], [община]/, съгласно чл.16, ал.4 от Наредба № РД-07-2 за условията и реда за провеждането на периодично обучение и инструктаж на работниците и служителите по правилата за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, обн. ДВ, бр.102/2009г.. Предписанието е със срок на изпълнение 30.10.2020г.

3. Работодателят да разработи инструкция за изпълняваната работа, а именно „оглед на техническо оборудване“, съгласно чл.16б, ал.2 от Наредба № 7/1999г. Предписанието е със срок на изпълнение 30.10.2020г.

За да постановят контролните органи дадените предписания са установили от фактическа страна, че оспорващото дружество, в качеството му на работодател по см. на § 1, т.2 от Закона за здравословни и безопасни условия на труд, е нарушил разпоредбата на чл.206б, ал.1 и ал.2 от Наредба № 7/1999г., във вр. с т.12 от Приложение № 1 към чл.7, т.1 от Наредба № 10/2004г. като в 14.00 часа на 16.10.2020г. в обекта на проверка е издигнато с електрокар на височина около 4м лицето К. Л. П., намиращо се в сгъваема стоманена поцинкована рамка, монтирана върху дървен европалет, без заключващо устройство към виличните рогове на повдигателната уредба на електрокара, като така сглобеното приспособление не е предвидено за тази цел от производител. Работодателят не е определил програма за провеждане на извънреден инструктаж след станалата трудова злополука на 16.10.2020г., в нарушение на чл.16, ал.4 от Наредба № РД-07-2/2009г. Работодателят не е разработил инструкция за изпълняваната работа, а именно „оглед на техническо оборудване“, в нарушение на чл.16б, ал.2 от Наредба № 7/1999г.

От доказателствата по делото се установи, че проверката е извършена по повод трудова злополука с лицето К. Л. П. в 14.00 часа на 16.10.2020г. в обект „Централен склад“, намиращ се в м.“И.“, землището на [населено място], [община].

Съгласно Протокол за трудова злополука № 28/19.10.2020г. /л.34-35/, пострадалият при трудовата злополука К. Л. П. е назначен на длъжност „технически сътрудник“, отдел „Поддръжка и експлоатация“. На посочената дата – 16.10.2020г., служителят оглеждал оборудване, намиращо се на височина 5м – на стелажите в складовото

помещение, като е бил повдиган на високоповдигач от Р. Ц. П.. Извършени били около 19-20 операции по сваляне, последващ оглед на сваленото на земята оборудване и качване /връщане/ чрез използването на високоповдигача и неутралното оборудване на стелажите. С цел по-голяма бързина П. и П. решават да не свалят последното оборудване на земята, а да повдигнат /качат/ с управлявания от П. високоповдигач К. П., който във височина да огледа оборудването така, че същото да не бъде свалено на земята. За целта е взето намиращо се в близост пале, разположили върху него метален кош, в който по принцип се съхраняват плодове и зеленчуци и който е използван за своеобразна кабина, в която влязъл К. П., а П. започнал да го издига до достигане на нужната височина за оглед макар да знаел, че операцията е изключително рискована и забранена, тъй като въпросната клетка не разполага със сертификат за използването ѝ с подобно предназначение.

След като К. П. приключил огледа, П. започнал да го сваля с високоповдигача, при което кошът, намиращ се на височина 4-5м внезапно се разтресъл, откачил се от палето и заедно с К. П. полетели надолу и паднали на земята.

Съгласно писмените обяснения на Р. Ц. П. от 19.10.2020г. /л.25-26/, същият работи в дружеството като ръководител техническа поддръжка и администрация в Ц. складова база, находяща се в [населено място], м.“И.“. На 16.10.2020г. в складовата база дошли служителите К. П. и Г. Н. като целта на посещението им била да извършат оглед на неутрално оборудване, което впоследствие да бъде използвано в новоизграждащата се сграда на супермаркет „Ф.“ в [населено място]. О. се извършвал чрез високоповдигач на височина около 5м като оборудването се свалило и после се връщало на мястото му. След извършени 19-20 операции той и П. решили с цел по-голяма бързина, да не свалят последното оборудване на земята, а да извършат оглед на място като П. повдигне П. с управлявания от него високоповдигач като за целта направили приспособление, което прикачили към високоповдигача. При спускането на импровизирания кош, в който се намирал П., съоръжението се разклатило и кошът паднал заедно с П.. П. обяснява, че е насяно, че подобни операции са високо рискови и абсолютно забранени.

Съгласно писмените обяснения на другия служител, присъствал на инцидента – Г. Н. Н., дадени на 19.10.2020г., същият е видял извършената манипулация, но по-късно е разбрал, че това е решение, взето от колегите му с цел по-бързо да приключат огледа на оборудването.

Пострадалият при трудовата злополука К. П. в дадените от него на 15.11.2021г. писмени обяснения /л.16/, не сочи факти, различни от вече установените. Сочил, че с колегата му П. самоволно решили последното оборудване, което е следвало да бъде огледано, да не бъде свалено на земята, а да бъде огледано на място. За целта приспособили намиращо се в близост пале, разположили върху него метален кош /в който по принцип се съхраняват плодове и зеленчуци/, който използвали като своеобразна кабина, в която да влезе, а Р. П. започнал да го издига нагоре до достигане на нужната височина за извършване на огледа. Знае, че операцията е високорискова, както и че въпросната клетка не разполага със сертификат за използването ѝ с подобна цел.

О., при който е станала трудовата злополука, е извършен на основание Заповед № 582/15.10.2020г. на управителя на оспорващото дружество /л.30 по делото/. Съгласно нея огледът трябва да се извърши по предварително изготвен списък; оборудването да се преглежда на земя; оборудването, което се намира във височина да се сваля с

високоповдигач на земята от лице, разполагащо със свидетелство за управление на съоръжението и да се преглежда на земята от служителите на Централен офис; след прегледа на оборудването, което е било във височина, същото да се качва с високоповдигач от лице, разполагащо със свидетелство за управление на съоръжението на отреденото за това място. За водач на високоповдигача и отговорник за свалянето и качването на оборудването със заповедта е определен Р. Ц. П.. Съгласно приложения списък към заповедта за нея лично са уведомени срещу подпис пострадалият К. П., Г. Н. и Р. П..

Приета като доказателство по делото е и Заповед № 572/19.10.2020г. на управителя на [фирма] /л.29 по делото/, с която във връзка с настъпил инцидент – трудова злополука с лицето К. Л. П., е наредено да се проведе на 19.10.2020г. извънреден инструктаж на тема „Правила за безопасна работа с електрокар, мотокар и високоповдигач“ на работниците и служителите в Ц. складова база в [населено място], м.“И.“ като проведенният инструктаж да се документира в книга за извънреден инструктаж.

Приета е също така, Заповед № 581/01.08.2020г. на управителя на оспорващото дружество /л.37/, с която е утвърдена Инструкцията за провеждане на оглед на налично складирано оборудване, отпаднало от обекти на ТВ „Ф.“ в Централен склад, самата инструкция, както и списък за запознаване с тях на служителите и работниците.

Заповед № 581/01.08.2020г. и Заповед № 572/19.10.2020г. на управителя на [фирма] са представени на контролните органи с писмо, заведено с вх.№ 20093945/02.11.2020г. /л.36 по делото/, т.е. след издаване на оспорените задължителни предписания на 23.10.2020г.

Разпоредбата на чл.275, ал.1 КТ вменява на работодателя задължение да осигури здравословни и безопасни условия на труд, така че опасностите за живота и здравето на работника или служителя да бъдат отстранени, ограничени или намалени. Съгласно чл.276, ал.1 КТ министърът на труда и социалната политика самостоятелно или съвместно с други министри издава актове по осигуряването на здравословни и безопасни условия на труд. При необходимост министърът на труда и социалната политика определя органите и организациите, които участват в разработването на тези актове. Според ал.2 на с.р. министърът на труда и социалната политика и министърът на здравеопазването самостоятелно или съвместно утвърждават единни правила за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд, които се прилагат във всички отрасли и дейности. Министрите и другите органи на изпълнителната власт по чл.19, ал.4 от Закона за администрацията утвърждават отраслови правила за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд в предприятията и дейностите от съответния отрасъл /ал.3 на чл.276 КТ/. Заповедите за утвърждаване на правилата по ал.2 и 3 се обнародват в "Държавен вестник", а правилата се издават от органа, който ги е утвърдил /ал.6 на чл.276 КТ/.

На основание чл.276 КТ е приета Наредба № 7/23.09.1999г. за минималните изисквания за здравословни и безопасни условия на труд на работните места и при използване на работното оборудване /Наредба № 7/1999г./. Съгласно чл.206б, ал.1 и ал.2 от нея, повдигането на хора се извършва само с работно оборудване и принадлежности, предназначени за тази цел. Ако работното

оборудване не е специално проектирано за повдигане на хора, при изключителни случаи то може да се използва за това само когато са осъществени необходимите мерки и преустройства за осигуряване на безопасността на работещите в съответствие с установените изисквания.

На основание посочената разпоредба на чл.276 КТ е приета и Наредба № 10/07.12.2004г. за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд при работа с електрокари и мотокари, която в чл.7, т.1 предвижда, че при осигуряването на безопасността и здравето на работещите в зависимост от вида работа се изпълняват и специфичните изисквания при експлоатация на електрокари и мотокари, посочени в приложение № 1. Съгласно т.12 от приложението, не се допуска превоз на хора върху кара, вилчните рогове, сменните съоръжения и ремаркетата, ако те не са предвидени за тази цел от производителя.

Безспорно от доказателствата по делото се установи, че на 16.10.2020г. служителят на оспорващото дружество К. П., при извършване на оглед на неактивно оборудване, е бил издигнат във височина с високоповдигач от управляващия го Р. П., който високоповдигач не е предназначен за тази цел, не е предвидена подобна функция от производителя, в импровизиран кош, захванат за вилчните рогове на устройството. Преработването на високоповдигача за целта – издигане на хора, не е надлежно проектирано, нито е било извършено при осъществяване на необходимите мерки за осигуряване на безопасността на работещите. С тези действия е нарушена забраната по чл.206б, ал.1 от Наредба № 7/1999г., вр. т.12 от Приложение № 1 към чл.7, т.1 от Наредба № 10/2004г., както правилно е приел ответника. Действително нарушението като фактически действия не е извършено от дружеството - работодател или неговия представител. Отговорността за спазване на правилата за безопасни и здравословни условия на труд обаче изисква въвеждането от работодателя на ефективни мерки за контрол, които да изключат настъпването на инциденти от категорията на процесния. Приетите по делото доказателства не установяват изпълнението на това задължение, изрично регламентирано в чл.127, ал.1, т.3 КТ от работодателя. Предвид това, предписанието под т.1 е законосъобразно – съответства на фактите по делото и приложимите материалноправни разпоредби.

Законосъобразни са и предписанията, дадени по т.2 и т.3 от протокола за извършена проверка от 23.10.2020г., а именно работодателят да определи програма за провеждане на извънреден инструктаж след станалата трудова злополука на 16.10.2020г. и да разработи инструкцията за изпълняваната работа, а именно „оглед на техническо оборудване“.

От доказателствата по делото се установи, че със Заповед № 581/01.08.2020г. на управителя на оспорващото дружество /л.37/, т.е. много преди инцидента, е утвърдена Инструкцията за провеждане на оглед на налично складирано оборудване, отпаднало от обекти на ТВ „Ф.“ в Централен склад. Представени са и доказателства, че служителите са запознати с посочената Инструкция. Това очевидно не е било достатъчно, предвид настъпилата трудова злополука, аргументи, за което бяха изложени по-горе. Самата заповед и приложенията към нея документи не са представени на проверяващите – те са представени в ДИТ – Софийска област след издаване на предписанието по

т.3, с писмо, заведено с вх.№ 20093945/02.11.2020г. /л.36 по делото/, към който момент вече е бил изтекъл определения от административния орган срок за изпълнението му.

Със същото писмо от 02.11.2020г. в ДИТ – Софийска област е представена и Заповед № 572/19.10.2020г. на управителя на [фирма] /л.29 по делото/, с която във връзка с настъпилия инцидент – трудова злополука с лицето К. Л. П., е наредено да се проведе на 19.10.2020г. извънреден инструктаж на тема „Правила за безопасна работа с електрокар, мотокар и високоповдигач“ на работниците и служителите в Ц. складова база в [населено място], м.“И.“ като проведеният инструктаж да се документира в книга за извънреден инструктаж. Съгласно разпоредбата на чл.402, ал.1, т.5 КТ контролните органи в рамките на своята компетентност имат право да установяват причините и обстоятелствата, при които са настъпили трудови злополуки. На това право на контролните органи съответства задължението на работодателя да оказва съдействие на контролните органи при изпълнение на техните функции. Следователно, след като е разполагал с утвърдена Инstrukция за провеждане на оглед на налично складирано оборудване, жалбоподателят е следвало да я представи на контролните органи. Инспекторите не могат да предполагат наличието ѝ, а от друга страна работодателят е този, който следва да докаже, че е изпълнил задължението си по чл.127, ал.1, т.3 КТ. Наличието на правилата и инструкцията към датата на издаване на предписанията по т.2 и т.3 от протокола, при отсъствие на информация за тях при ответната страна, не обосновава извод за тяхната незаконосъобразност, обратно на твърденията на жалбоподателя.

По изложените съображения съдът намери жалбата за неоснователна и като такава тя следва да бъде отхвърлена. При този изход на спора на жалбоподателя не се следват разноски. Такива се следват на ответната страна в размер на 100 лева за юрисконсултско възнаграждение, определен на основание чл.78, ал.8 ГПК, вр. чл.37 ЗПП, вр. чл.24 НЗПП, вр. чл.144 АПК. Водим от горното и на основание чл.172, ал.2 и чл.143, ал.3 АПК, Административен съд София-град, Второ отделение, 40-ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма], представлявано от управителя В. В. Н. срещу принудителни административни мерки, наложени с Протокол за извършена проверка изх.№ ПР2030388/23.10.2020г. на инспектори в Дирекция „Инспекция по труда“ – Софийска област.

ОСЪЖДА [фирма] да заплати на Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ сумата в размер на 100 /сто/ лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд.

Решението да се съобщи на страните чрез изпращане на препис от него по реда на чл.137 АПК.

Съдия: